

STEKLARNE

Glasilo OZD STEKLARNE »BORIS KIDRIČ« in STEKLARSKE ŠOLE

Leto 11

Rogaška Slatina

Oktober 1983

Kako poslujemo in gospodarimo steklarji?

Prepočasno naraščanje dohodka

Dvakrat letno razčlenimo poslovne in gospodarske dosežke naših temeljnih organizacij. Pri tem jih primerjamo z dosežki sorodnih organizacij združenega dela in grupacije, v katero sodi proizvodnja ostalega stekla. To nam tudi omogoča razpoznati nekatere osnovne značilnosti poslovanja te grupacije kot celote. In kaj kažejo podatki za letošnje prvo polletje? Precej neugodno sliko o poslovanju, saj dohodek pre malo narašča in zaradi hitrejšega naraščanja inflacije v resnici močno upada. Naše temeljne organizacije so sicer dosegle nekoliko večji dohodek na delavca, kot veljajo povprečni podatki za grupacijo, vendar je ta rast močno pod rastjo inflacije.

Zaposlovanje še vedno dinamično

Število zaposlenih se je na osnovi podatkov o stanju konec meseca junija v letošnjem letu povečalo v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta za 4%. Dokaj intenzivno so zaposlovali v obratih dislociranih, prostorsko oziroma krajevno izločenih brusilnic. To velja tudi za naša dalmatinska tozda in za tozda v Kozjem, medtem ko so v drugih naših tozdih zaposlovali bolj umirjeno.

Sedaj imamo v vseh jugoslovanskih brusilniških tozdih zaposlenih že 4.153 delavcev, od tega 705 v naši delovni organizaciji, v Somboru 403, v tozdih Industrije stekla in kristala Zaječar 2.246 in v tozdih Industrije stakla i staklene vune Skopje 799. To je že kar veliko število; in če upoštevamo, da v povprečju vsak delavec letno obrusi kakšnih 2.000 kosov, pridemo do velike številke, ki presega 8 milijonov obrušeni kosov letno. Teh pa nikakor

ni več lahko prodati v Jugoslaviji, ki je po svoji kupni zmoglosti in po kupnih potrebah za takšno množično proizvodnjo že premajhna. Zato je in bo izvoz za tako proizvodnjo vse bolj pomemben... Za ilustracijo morebiti še podatek, da je bilo pred tremi leti in pol zaposlenih v vseh jugoslovanskih brusilniških tozdih skoraj za polovico manj brusilcev, kot jih je bilo zaposlenih v obdobju januar-junij letos.

Hitro naraščanje porabljenih sredstev

Iz kolone v tabeli, ki vsebuje podatke o celotnem prihodku v primerjavi s porabljenimi sredstvi, je razvidno, da se je celotni prihodek v primerjavi s porabljenimi sredstvi zmanjšal v grupaciji in v vseh naših tozdih. To pomeni, da je bilo letos porabljenih za enak dohodek kot lani več sredstev, oziroma da se je delež stroškov v celotnem prihodku povečal. Višje cene energije, tako električne kakor predvsem teko-

Preberite!

Andrej Marinc obiskal
steklarno 4

Za izvoz delo tudi v prostih
sobotah 4

Resno se moramo zamisliti 5

»Kakšno vlogo ima
Steklar?« 7

Predlog delovnega koledarja 8

Kakšne izobraževalne
potrebe 9

Pozdravi kijejskih
steklarjev 10

V septembru 1442 zaposlenih 11

Vlado Starček 11

Milan Berc 12

Janez Kobula 12

Rubrika za naše vojake 12

Leopold Hribernik 13

Tudi v gasilskem društvu
sodelujemo! 14

Prehodni pokal gostom 15

Najboljši iz servisnih
dejavnosti 15

Nagradna križanka št. 109 16

čih in plinskih goriv, pa tudi višje stopnje amortizacije ter nenehno naraščanje cen surovin in reprodukcijskih materialov, so naredili svoje. In gotovo gre pri tem tudi za neskladje med cenami vhodnih surovin, repromaterialov in energije na eni strani ter cenami izhodnih končnih izdelkov na drugi strani. Skratka, dohodek na zaposlenega delavca se je v Jugoslaviji v grupaciji »proizvodnja ostalega stekla« povečal le za en odstotek, kar je povsem zanemarljivo v primerjavi z rastjo inflacije.

Pričakovano upadanje dohodka, čistega dohodka in akumulacije

Tako skromna rast dohodka in hkratno upadanje njegove realne ali stvarne vrednosti pa pomeni tudi bistveno zmanjšane možnosti za zadovoljevanje skupnih in splošnih potreb in

tudi občutno zmanjšanje sredstev za osebne dohodke ter za akumulacijo. Osebni dohodki v svoji stvarni vrednosti upadajo že tretje leto! Čisti dohodek na delavca je bil v letošnjem prvem polletju celo za 3% manjši od čistega dohodka na delavca v enakem obdobju leta 1982. In ker se je zmanjšala tudi stopnja akumulacije v dohodku ter s tem, razumljivo, tudi stopnja dohodkovne učinkovitosti uporabljanih sredstev v poslovnem procesu, z dosežki nikakor ne moremo biti zadovoljni.

V povprečju nizki osebni dohodki...

Ob opisani nizki rasti dohodka in čistega dohodka oziroma spričo njunega realnega nazadovanja je ostalo tudi premalo manevrskega prostora za osebne dohodke, ki so se v grupaciji v SFRJ povečali le za 13%, medtem ko

so se v grupaciji v SR Sloveniji povečali za 16%. Takšna rast pa je nizka, če upoštevamo, da so se v enakem obdobju življenjski stroški povečali za kakšnih 32%, in če upoštevamo še to, da v tej grupaciji osebni dohodki tudi v preteklih letih niso bili visoki.

Povprečni mesečni čisti osebni dohodek zaposlenega je bil v naši grupaciji v letošnjem prvem polletju 12.138 dinarjev. In nasploh so v nekaterih tozdi osebni dohodki še zares zelo nizki, medtem ko so v naših tozdi vendarle nekoliko višji. Očitno pa je, da osebnih dohodkov spričo sedanje draginje ne bo več mogoče zadrževati, čeprav vsi prav dobro vemo, da nam njihovo povečanje zagotavlja le večji ustvarjeni dohodek in da je to mogoče sedaj dosegati z večjim izvozom, z večjo produktivnostjo ob skrbni porabi surovin, reprodukcijskih materialov in energije. Vsekakor pa je pri tem pomembna tudi ustrezná politika cen

Preglednica s primerjalnimi podatki o uspešnosti poslovanja in gospodarjenja proizvodnih tozdov Steklarne »Boris Kidrič« ter sorodnih temeljnih organizacij iz grupacije »proizvodnja ostalega stekla« - 011-210 - v prvem polletju 1983 ter v prvem polletju 1982. Podatki so vzeti iz periodičnih obračunov, kakor jih predstavlja Služba družbenega knjigovodstva, izhajajo pa iz določil 140. člena zakona o združenem delu.

Temeljne organizacije	Povprečno število zaposlenih po stanju konec meseča	Indeksi	Dohodek na delavca (dinarji)	Indeksi	Akumulac. v dohodku (%)	Indeksi	Akumul. in amortizac. glede na na povpr. uporabljena sredstva (%)	Indeksi
Povprečje grupacije SFRJ	14.275	104	178.158	101	16,6	72	6,1	82
Povprečje grupacije SR Slovenije	2.691	101	266.856	109	15,6	60	9,1	57
Skupaj proizvodni tozdi I-IV Steklarne »Boris Kidrič«	1.122	-	290.623	-	22,9	-	11,4	-
Vsi proizvodni tozdi Steklarne »Boris Kidrič« (tudi oba dalmatinska)	1.296	107	259.246	-	17,2	-	13,3	-
Tozd Osnovna izdelava	424	102	344.742	108	24,9	79	15,9	68
Tozd Dodelava	167	98	267.433	115	27,5	97	11,5	76
Tozd Kristal	366	101	277.264	116	22,5	86	3,6	64
Tozd Dekor Kozje	165	117	197.948	106	8,3	73	2,7	92
Tozd Dalmacijakristal	92	115	41.711	60	-	-	4,2	113
Tozd Tehnokristal	82	174	59.514	67	-	-	-	95
Ročna in polavtomatska predelava stekla								
Hrastnik	553	101	259.596	105	10,8	40	7,8	49
ISK Zaječar, OOUR I.	1.257	107	285.371	119	32,0	103	10,3	134
Kristal Samobor, OOUR Oblikovanje	253	102	176.794	130	5,4	300	2,9	73
OZT ISSS Skopje, ručno duvano staklo	342	100	188.462	120	12,4	58	3,1	70
Ručno trgovačko staklo Paračin	1.287	102	90.584	103	-	-	1,2	63
Steklo Slovenska Bistrica	349	103	214.239	124	19,6	84	8,6	89
Fabrika stakla Ukra Alibunar	183	98	106.083	108	3,0	55	3,2	65
Fabrika stakla Prokuplje	432	102	161.145	176	16,3	959	8,1	245
Oplemenjivanje Samobor	403	102	188.845	121	12,5	125	7,1	143
ISK Zaječar, OOUR II.	516	65	135.642	130	6,1	36	3,0	19
ISK Zaječar, OOUR Kutina	465	102	99.519	83	1,2	15	2,6	57
ISK Zaječar, OOUR Sokobanja	358	130	123.209	110	3,2	59	3,0	64
ISK Zaječar, OOUR Kladovo	339	96	108.227	90	3,8	62	3,2	91
ISK Zaječar, OOUR Pehčevo	196	105	135.060	141	-	-	0,2	3
ISK Zaječar, OOUR Preševo	372	-	75.791	-	2,7	-	3,8	-
OZT ISSV Kristal, gravura Skopje	160	100	71.623	71	-	-	1,1	73
OZT ISSV Kristal, gravura Kratovo	152	152	76.861	86	2,0	22	2,0	21
OZT ISSV Kristal, gravura S. Izvor	201	129	101.765	111	0,5	5	2,3	34
OZT ISSV Kristal, gravura Kruševo	146	125	133.000	120	3,7	25	2,3	44
OZT ISSV Kristal, gravura Debar	140	96	121.533	132	-	-	0,3	14

izdelkov, saj so bile cene tistih, ki jih delamo steklarji, precej časa nespremenjene.

Kako smo letos poslovali v naši steklarni?

Ko boste prebrali te vrstice, bodo obravnave devetmesečnega poslovanja in gospodarjenja že za nami. Kljub temu pa je prav, da v tem poročilu spomnimo na glavne značilnosti!

Še vedno zaostajamo za izvozom, ki smo ga uspeli uresničiti v lanskem devetmesečju. Zaostanek je kar 16,7%. Res pa je, da so še vedno dokaj stvarni izgledi, po katerih bi tudi letos izvozili toliko, kot smo izvozili lani. Zato je delavski svet steklarne sklenil, da bomo do konca leta delali dodatno štiri, sicer dela prosti, sobote.

Dohodek je v tretjem četrtletju naraščal hitreje, kot je naraščal v prvih šestih mesecih letošnjega leta, vendar je tudi to spričo inflacijske stopnje še vedno premalo.

Fizični obseg proizvodnje, merjen v kilogramih, je skoraj za 5% manjši od lanskoletnega v enakem obdobju.

Bolniški izostanki z dela so se v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta povečali kar za 26,3%, zato tudi beležimo letos slabšo izkoriščenost delovnega časa.

Hkrati z vsem zapisanim pa je treba upoštevati še to, da so bila letos izvozna naročila manjša, da smo delali za nove, zahtevnejše kupce in da so se hkrati tudi zaostri kakovostni kriteriji.

In kaj smemo pričakovati do konca leta?

Vsekakor precej večji izvoz kot v enakih mesecih lanskega leta. S tem tudi večji celotni prihodek; ta bo nekoliko večji tudi zaradi višjih cen na domačem tržišču, ki so bile nespremenjene skoraj poldrugo leto in s tem neugodno vplivale na rast dohodka,

medtem ko so se v istem času nekateri stroški več kot podvojili.

Načrtujemo, torej, da bomo za kakšnih deset odstotkov preseglji načrtovano rast celotnega prihodka, precej pa bo večja tudi dinamika rasti dohodka. Pri delitvi moramo za reprodukcijo izločiti več sredstev, kot smo jih prvotno načrtovali. In če bodo dosežki v zadnjem tromesečju res takšni, kakor jih načrtujemo in za uresničitev katerih so stvarne možnosti, smemo pričakovati tudi nekoliko večje osebne dohodke, ki so se letos v povprečju povečali le za 16 odstotkov.

ZLATKO NOVAK

Opombe:

Zaporedne številke v rubriki »Mesto v grupaciji« pomenijo zaporedno ali uvrstitveno mesto temeljne organizacije v primerjavi z drugimi temeljnimi organizacijami, pri čemer pomeni A = dohodek na delavca, B = akumulacija proti povprečno uporabljenim poslovnim sredstvom, C = čisti osebni dohodek na delavca in D = uporabljena poslovna sredstva na delavca.

Celotni prihodek glede na porabljena sredstva (%)	Indeksi	Povprečno uporabljena sredstva na delavca (dinarji)	Indeksi	Čisti dohodek na delavca (dinarji)	Indeksi	Čisti osebni dohodek na delavca (dinarji)	Indeksi	Mesta v grupaciji po kazalcih			
								A	B	C	D
146,3	90	1.018.361	131	121.606	97	12.138	113	-	-	-	-
159,1	80	801.823	151	174.687	100	14.633	166	-	-	-	-
235,2	-	728.213	-	199.818	-	14.239	-	-	-	-	-
230,5	-	666.571	-	178.251	-	13.523	-	-	-	-	-
216,6	85	823.614	139	231.972	102	15.510	113	5.	5.	4.	21.
214,7	97	526.831	151	189.792	115	12.163	115	14.	2.	23.	33.
255,4	91	616.171	160	193.818	111	13.933	114	10.	6.	12.	29.
287,8	65	912.923	142	136.901	105	13.544	117	22.	24.	14.	18.
219,5	62	322.522	89	26.371	53	8.221	111	43.	-	43.	43.
296,5	105	177.163	64	43.706	61	9.358	98	41.	-	41.	45.
157,6	88	627.312	122	158.403	92	14.610	116	17.	14.	8.	27.
156,1	98	1.789.595	116	204.298	118	13.340	113	8.	12.	15.	8.
181,1	102	397.888	154	111.798	121	13.575	100	25.	19.	13.	40.
125,8	98	1.141.895	126	120.728	102	13.160	142	24.	22.	17.	14.
161,1	86	499.069	127	66.857	99	11.275	108	37.	-	28.	34.
181,3	91	759.238	134	174.628	130	14.474	124	20.	10.	10.	22.
164,9	102	483.346	119	97.245	111	9.677	119	34.	29.	39.	35.
170,0	108	591.717	114	117.396	179	11.112	133	26.	15.	29.	31.
362,5	86	443.511	113	128.998	121	12.064	97	23.	11.	24.	38.
123,4	101	349.243	309	99.368	118	10.803	137	27.	20.	30.	42.
179,6	124	755.196	124	63.590	77	7.511	91	36.	34.	46.	23.
164,2	113	707.881	158	75.727	90	7.785	86	30.	30.	44.	25.
141,0	95	626.502	121	72.808	83	10.215	103	33.	28.	34.	28.
174,3	124	426.219	188	85.706	106	10.138	139	28.	-	36.	39.
141,4	-	646.337	-	63.651	-	7.730	-	39.	32.	45.	26.
128,8	73	371.233	166	48.041	54	11.379	111	40.	-	26.	41.
164,8	94	83.789	91	58.870	81	6.903	101	38.	23.	47.	47.
180,2	120	185.033	106	83.799	108	9.728	124	35.	33.	38.	44.
154,6	101	463.363	124	91.865	109	10.105	134	29.	27.	37.	37.
184,6	102	464.705	290	81.719	120	9.011	120	32.	-	42.	36.

Andrej Marinc obiskal steklarno

V torek, 12. oktobra, se je mudil na delovnem obisku v šmarški občini predsednik centralnega komiteja ZKS Andrej Marinc. Spremljala sta ga izvršni sekretar v prededstvu CK ZKS Josip Košuta ter sekretar medobčinskega komiteja ZKS Celje Emil Rojc. To priložnost so izrabili tudi za obisk v naši steklarni.

dno miselnost in le tako bodo delavci postali resnični gospodarji svojega dela.

ALOJZ JUHART

Andrej Marinc se je s sodelavci v steklarni sestal s člani sekretariatskih osnovnih organizacij zveze komunistov, s predsedniki organov samoupravljanja ter družbenopolitičnih organizacij in z vodstvom našega kolektiva. Prisostvovali pa so predsedniki družbenopolitičnih organizacij šmarške občine.

V imenu osnovnih organizacij ZKS steklarne je o njihovem delu najprej poročal Franc Jankovič. Poudaril je naša prizadevanja za uresničitev dolgoročnega programa gospodarske ustalitve in o prizadevanjih komunistov steklarne za kar najboljše gospodarjenje. Pri tem je predvsem poudaril, da mora postati gospodarska stabilizacija sestavni del dela slehernega steklarja, seveda pa še zlasti komunistov.

Direktor delovne organizacije Jože Pelko je goste seznanil z našimi razvojnimi načrti za naslednja leta ter v zvezi s tem z nekaterimi dilemami in razmišljanji o njih, ki se pojavljajo zlasti pri izbiranju nove tehnologije. Prav sedaj smo, namreč, priče zelo hitremu tehničnemu in tehnološkemu razvoju v steklarstvu, pa se zato dileme toliko bolj povečujejo. Povedal je tudi, kako smo poslovali in gospodarili v letošnjem prvem polletju in kako dajemo prednost izvozu in kako se moramo zaradi tega spopadati z zahtevami ameriškega tržišča. To pa spričo naše tehnološke opremljenosti ni lahko. Zato je tudi podčrtal, da steklarna izvoz lahko primerno poveča le, če načrtovano naložbo v razširitev naših zmogljivosti čim prej izpeljemo. Zatrjal je tudi, da je to povsem stvarne možnosti.

Predsednik centralnega komiteja ZKS Andrej Marinc je povedal, da je zadovoljen z našimi izvoznimi prizadevanji. Pri tem pa je poudaril, da moramo hkrati s tehnološkim razvijanjem tovarne skrbeti tudi za razvijanje samoupravnih in dohodkovnih odnosov.

Le tako, je še dodal, bomo zmogli preseči še vedno tu in tam prisotno mez-

Soglasen sklep naših delegatov...

Za izvoz delo tudi v prostih sobotah

Delegati delavskih svetov temeljnih organizacij in delovne skupnosti skupnih služb steklarne so na skupnem zasedanju 10. oktobra sklenili, da delamo štiri, sicer z delovnim koledarjem za letos proste, sobote.

Na vsa morebitna vprašanja in razmišljanja v zvezi s takšno odločitvijo je odgovor zelo kratek in jase: gre za naš izvoz! Živimo, namreč, v času, ko so vsi napor jugoslovanske družbe usmerjeni v ozdravitev našega gospodarstva in v izboljšanje ter ozdravitev naše devizne bilance.

Ceprav za naš kolektiv izvoz ne pomeni kakšne posebne novosti, saj smo že dolga leta usmerjali svoje proizvode na zahtevna zahodna tržišča, je tak dodatni napor kljub temu nujen. Nujen tudi zato, ker letos nekoliko zaostajamo za predvidenim obsegom izvoza in ker si obetamo, da bodo štirje dodatni »sihti« naš zaostanek v izvozu znatno popravili. Še bolj pomembna pa je taka odločitev naših delegatov kot potrditev našega odločnega stališča, da si lahko samo s spoštovanjem dobavnih rokov v izvozu učvrstimo težko pridobljeno pozicijo oziroma mesto na svetovnih trgih. Le na tak način, z izpolnjevanjem izvoznih nalogov, lahko ustvarimo dobro startno pozicijo za prihodnje leto. Ne smemo, namreč, pozabiti, da nas čakajo na tem področju po razširitvi proizvodnje z novo investicijsko naložbo zelo zahtevne naloge. Soglasna podpora vseh delegatov predlogu, da uvedemo delo v prostih sobotah, pa je obenem tudi dokaz enotnosti in pripravljenosti vseh naših delovnih ljudi za uspešno ureditev pomembnega vprašanja.

Dodatno delo v poprej načrtovanih prostih sobotah bomo opravili v novembru 19. in v decembru 10. in 17., medtem ko smo eno prosto soboto »obdelali«, kot bi lahko rekli, že v soboto, 18. oktobra.

Naštete tri sobote bodo obratovale vse razpoložljive zmogljivosti steklarne, naj bo to v osnovni proizvodnji, dodelavi in grusilnici kakor tudi v servisnih dejavnostih, da bo proizvodni proces potekal nemoteno in brez zastojev. Tudi delavci delovne skupnosti skupnih služb so oziroma bodo vključeni v skupna prizadevanja na vseh tistih področjih, ki jih zahteva normalen delovni ritem v osnovni proizvodnji, medtem ko bodo delavci iz tozda Družbena prehrana skrbeli za prehrano med delom. Prizadevanja nas vseh bodo usmerjena v to, da bo v skladišču za gotove izdelke kar največ proizvodov, namenjenih tujim kupcem.

Seveda pa se moramo zavedati, da je treba izpolnjevati izvozne obveznosti predvsem v sicer razpoložljivem rednem delovnem času. Z dodatnim delom omenjene tri proste sobote bi radi le povečali napore v tej smeri in delovni ritem. Prav vsak narejen in kvaliteten izdelek več pomeni večji priliv deviz, pomeni večji dohodek in pomeni tudi večje zadovoljstvo. Pri takšni pripravljenosti nam zato ni treba dvomiti v uspeh akcije in v zadovoljive dosežke, ki jih bomo pozneje ugotovljali toliko bolj zadovoljni.

MAKS MRCINA, dipl. inž.

Analiza kadrov v tozdu Osnovna izdelava narekuje ukrepe...

Resno se moramo zamisliti

Za tozdu Osnovna izdelava že več let vemo, da ima težave zaradi neustrezne kadrovske sestave zaposlenih, naj bo to gledano z vidika njihove šolske izobrazbe, ali naj bo to gledano z vidika njihove usposobljenosti za zahtevna opravila. Steklopihalsko delo in z njim povezana druga dela niso več zanimiva, zato se kljub vsako leto razpisanim štipendijam vpisuje v Steklarsko šolo vse manj štipendistov naše steklarne... Kaj storiti, ko je vendarle že nekaj časa na dlani, da glažarski poklic ni več zanimiv, brez kvalitetnih steklopihalcev pa si naša steklarna ne more obetati nadaljnega prodiranja na tuja tržišča ter nadaljevanja tradicije proizvajalca kakovostnega blaga?

Ta, s številnimi podatki podkrepjen prikaz, smo pripravili potem, ko eden izmed zadnjih resnih poskusov, da bi naredili nekaj koristnega za izhod iz stiske, ni dobil potrebne podpore.

Razburjeni sodelavci...

Na podlagi podatkov iz skrbno narejene analize kadrov v tozdu Osnovna izdelava, ki jo v krajši obliki povzema v nadaljevanju, ter na zahtevo steklarjev, naj se kadrovske težave v tej temeljni organizaciji vendarle začne razreševati, je strokovni kolegij pripravil dva predloga. Po prvem naj bi steklarji, ki delajo na »fajfi«, dobivali še stimulativni del osebnega dohodka v višini petih odstotkov (5%), po drugem predlogu pa naj bi vsi delavci, ki delajo po normativih, dobivali stimu-

lativni del osebnega dohodka, vendar v različni višini. Tako naj bi steklarji dobivali sedem odstotkov (7%), ostali proizvodni delavci z normativi pa naj bi dobivali štiri odstotke (4%).

O obeh predlogih so najprej razpravljali sekretarji osnovnih organizacij zveze komunistov in predsedniki osnovnih organizacij ZSMS ter se zedinili, naj gre v širšo razpravo predlog, po katerem naj bi steklarji dobivali po 5% osebnega dohodka več kot stimulativni del. Ta predlog pa je razburil nekatere delavce v steklarni, predvsem v tozdu Dodelava in v tozdu Kristal, tako da je prišlo na razširjeni seji konference sindikata steklarne (vabljeni so bili člani sekretariatov osnovnih organizacij ZKS, predsedniki delavskih svetov tozdov in predsedniki

samoupravnih delavskih kontrol ter vodje tozdov) do ostrih dialogov med nekaterimi udeleženci, ki niso bili naravnani v razreševanje problema, pač pa so bili bolj usmerjeni v ocenjevanje dela, ki ga le-ti v potankostih ne poznajo, oziroma ne obvladajo.

Čeprav predlaganih 5% osebnega dohodka več kot stimulacija ni nikakor dokončna rešitev za izhod iz kadrovskih zagat v tozdu Osnovna izdelava, pa vendarle po oceni več delavcev pomeni prvi korak k celovitemu pristopu. Prav gotovo je prvi in najbolj učinkovit korak, da bi naredili nek poklic zanimiv, povečanje osebnih dohodkov oziroma visok osebni dohodek, toda – gledano bolj v prihodnost – treba je izoblikovati tak sistem za pridobivanje steklopihalskih in drugih kadrov za osnovno izdelavo, ki bo slo nel ne metodološkem pristopu. Z različnimi oblikami propagiranja zanj že v osnovnih šolah, vendar ne šele v osmem razredu, bo treba prikazovati steklarski poklic z njegove prave plati: da je to dejansko poklic umetnika, ne pa samo težaško delo v vročini.

Analiza kadrov v tozdu Osnovna izdelava kaže, kako je kadrovski problem pri peči vedno bolj boleč. Pa ne zaradi števila delavcev, pač pa predvsem zaradi njihove izobrazbe. Ne moremo in ne smemo pristati v dejstvo, da nam ta sedaj upada, saj je po mnemu poznavalcev stvari prav to eden izmed osnovnih vzrokov, zaradi katerih so proizvodni rezultati te temeljne organizacije zadnje čase nekoliko slabši. In prav zaradi tega moramo nujno ukreniti vse, da bomo dobivali štipendiste za Steklarsko šolo in da bo postal steklarski poklic zanimiv tudi odličnjakom, in ne, kot je sedaj, zanimiv samo učencem s prilagojenim programom!

Vprašujemo tudi, kaj je nasploh narobe s poklicem steklopihalca, saj vemo za veliko primerov, da starši strašijo svoje sinove nekako takole: »Če se ne boš učil, boš šel pa za glažarja!«

Vse to je le kratek povzetek iz razprav na konferenci in razmišljanj v zvezi z njo. Škoda je, da se nismo mogli v bistvu dogovoriti nič uporabnega, toliko bolj, ker je očitno, da je na njej prevladala misel, kakor da hočejo steklobrusilci in drugi delavci iz osnovne izdelave nekaj izsiliti...

Zakaj vendar še naprej pred dejstvi mižati, saj tako nič ne spremenimo, v ničemer od odpravljanja neljubih posledic. Sklep, da odgovorni pripravijo,

Ročne nosilke, namenjene popravilu... Bi se jih ne dalo zložiti? – foto Z. Novak

program za razreševanje kadrov, razrešitev problema spet odmika. Nadaljnje razprave pa bodo pokazale, v kolikšni meri se zavedamo, da smo za učinkovito kadrovsko politiko odgovorni prav vsi delavci v steklarni!

In na kaj opozarja analiza kadrov v tozdu Osnovna izdelava?

Nekatere njene ugotovitve smo že navedli. Za boljše razumevanje že zapisanega pa je treba še marsikaj pripisati!

Analiza zajema obdobje od leta 1977 do konca septembra 1983, zato je treba podatke za letošnje leto temu ustrezno vrednotiti. In za to obdobje vemo, da v tozdu Osnovna izdelava svojih proizvodnih zmogljivosti niso povečevali. Število loncev je ostalo nespremenjeno. Do sprememb je prišlo z remontu v obdobju 1978-1980, ko so povečali peči in s tem povečali tudi lonce. Spremenil se je tudi nekoliko sestav brigad, ki so izdelovale kristalin in svinčeni kristal. Kako, to je razvidno iz tabele 1!

Tabela 1: Spreminjanje sestavov brigad za izdelavo kristalina in svinčenega stekla

Leto	Število brigad		
	za kristalin	za kristal	učnih
1977	19	16	1
1978	20	16	2
1979	20	16	2
1980	18	16	2
1981	19	16	2
1982	16	19	2
1983	15	21	2

Tabela 1 kaže, da se je spreminjalo število brigad za proizvodnjo kristalina in da se je zmanjševalo in povečevalo število brigad za proizvodnjo svinčenega kristala. V take spremembe nas je prisilila potreba po svinčenem gladkem kristalu.

Da smo zmogli ohraniti takšno število brigad, smo morali premagati veliko težav pri pridobivanju in izobraževanju steklarjev. Največjo nam je povzročala velika fluktuacija prav tistih kadrov, ki so nosilci steklarskega poklica. Fluktuacija je v odstotkih izražen delež v enem letu (zaradi odhodov delavcev in prihodov novih delavcev) izmenjenih delavcev.

Tabela 2: Fluktuacija kadrov, ki so v tozdu Osnovna izdelava nosilci steklarskega poklica (odnašalci, krogličarji, nabiralci dna, pomočniki in mojstri-brigadirji)

Leto	Število zaposlenih 31. decembra	Število delavcev, ki so		Fluktuacija (v %)
		prisli	odšli	
1978	330	56	66	16,6
1979	330	80	80	19,5
1980	334	75	61	15,0
1981	351	70	63	15,2
1982	358	69	60	14,2
1983	360	53	47	11,4

Tabela 3: Sestava steklopihalcev v tozdu Osnovna izdelava po njihovi usposobljenosti za opravljanje del in nalog v brigadah

Leto	Število steklopihalcev	Mojstri-brigadirji	Število delavcev po usposobljenosti				Učitelji praktične pouka
			Pomočniki	Nabiralci dna	Krogličarji	Odnašalci	
1977	341	41	86	50	91	72	1
1978	330	35	82	44	85	82	2
1979	330	39	80	41	87	81	2
1980	344	38	77	40	90	97	2
1981	351	40	80	45	94	90	2
1982	358	38	77	45	93	105	2
1983	362	36 (1)*	84 (3)	44	88 (1)	110 (1)	2

Opomba: *Število delavcev, ki so v postopku za prekvilifikacijo!

Poleg predstavljene velike fluktuacije pa nas v steklarni in v tozdu Osnovna izdelava pesti še neugodna sestava zaposlenih po njihovi usposobljenosti za opravljanje del in nalog, nujnih za delo v brigadah. Ta neugodna sestava je razvidna iz tabele 3!

Iz tabele 3 je razvidno, da nam struktura steklopihalcev po njihovi usposobljenosti upada. Se zlasti imamo velike težave zaradi upadanja števila krogličarjev, nabiralcev dna, pomočnikov in mojstrov-brigadirjev, medtem ko število odnašalcev narašča. V odnašalcih imamo sicer rezerve za izpopolnjevanje ostalih steklopihalskih profilov. Vendar pa moramo opozoriti, da imamo med odnašalci tudi ženske in invalide od I. do III. stopnje.

Koliko je bilo v analiziranih letih v tozdu Osnovna izdelava med odnašalci žensk in koliko invalidov, kaže tabela 4!

Tabela 4: Število žensk in invalidov med odnašalci

Leto	Število odnašal.	Število št. invalid. žensk - I., II. in III. odnašalk stopnje	
		-I., II. in III. odnašalk	stopnje
1977	72	6	3
1978	82	8	11
1979	81	11	7
1980	97	14	7
1981	90	10	9
1982	105	6	9
1983	110	5	6

K tabeli 4 moramo še pripomniti, da je v letu 1977 postalo med vsemi odnašalci 12 invalidov I., II. in III. kategorije in da je še konec letošnjega septembra 15 invalidov III. stopnje opravljal naloge odnašalca oziroma stiskalca... Poleg tega pa precej invalidov v tozdu Osnovna izdelava, ki opravljajo naloge

izlagalca stekla, delavca v zmesarni ter delavca v šamotarni in v lesni strugarni.

Da bi mogli zadržati potrebno število steklopihalcev, smo v septembru 1977 ustanovili učno brigado, katere naloga je iz že zaposlenih odnašalcev, krogličarjev, nabiralcev dna in pomočnikov usposabljanje za vse potrebne steklarske poklice. Tako smo do konca septembra 1983 na ta način naučili steklarskega poklica 11 mojstrov-brigadirjev, 39 pomočnikov, 21 nabiralcev dna in 78 krogličarjev. Treba pa je pri tem dodati, da vsi, ki so bili v učni brigadi, steklarskega poklica stoodstotno ne obvladajo. Med učenjem, ki traja od treh do šestih mesecev, se brigadirji naučijo le osnovnih prijemov, piljenja in dokončnega oblikovanja posameznih profilov pa se naučijo šele po nekaj letih dela v rednih brigadah. Zaradi velikega števila novih steklarjev ter zaradi njihove premajhne teoretične podlage o osnovah steklarstva so tudi uspehi temu primerni.

Poleg učne brigade, ki usposablja že zaposlene delavce, imamo še učno brigado, ki usposablja steklopihalce, ki se šolajo v Steklarski šoli. Pri nas se tako praktično usposabljujejo naši študenti.

Zanimivo je pogledati tabelo 5, ki kaže, koliko naših študentov se je v preteklih letih vpisalo v Steklarsko šolo, koliko jih je končalo III. letnik ali skrajšan program, koliko izmed njih se jih je zaposlilo v tozdu Osnovna izdelava in koliko jih je tozdu pozneje zapustilo!

Skoraj vsako leto je manj učencev-študentov naše steklarne, ki se na Steklarski šoli šolajo za steklarski poklic. Zlasti pa je zanj padlo zanimanje v letošnjem šolskem letu in sicer za tako imenovani srednji program, medtem ko se je vpisalo več učencev v skr. program. In, iz izkušenj s tremi med tistimi, ki so končali skrajšani program, nismo zadovoljni, ker nismo dobili z njimi takšen kader, kakršnega smo pričakovali!

Tabela 5: Naši štipendisti, učenci Steklarske šole, in njihovo zaposlovanje v tozdu Osnovna izdelava

Šolsko leto	Skupaj	I. letnik	II. letnik	III. letnik	Skrajšani program		Prišli v TOZD	Odšli iz TOZD
					I.	II.		
1976/77		8						
1977/78		8	7					
1978/79	25	11	7	7			8	5
1979/80	25	10	8	7			7	2
1980/81	19	3	9	7			7	1 (2)*
1981/82	22	9	2	7	4		7	5*
1982/83	23	8	7	2	3	3	1 (3)**	
1983/84	27	1	7	7	9	3		

Opombi:

* Odšli v JLA

** Skrajšani program

Tabela 6: Izobrazbeni sestavi delavcev temeljne organizacije Osnovna izdelava (po stanju 30. 9. 1983)

Izobrazba	Profili delavcev					Skupaj
	Odnašalci	Krogličarji	Nabiralci dna	Pomočniki	Mojstri	
Nedokončana osnovna šola	44	54	39	43	24	204
Osnovna šola	65	21	3	9	1	99
Nedokončana poklicna šola				1		1
Skrajšan program						
Stekl. šole		3				3
Poklicna šola	1	10	2	28	11	52
Srednja šola				1		1
Skupaj	110	88	44	82	36	360

Tabela 7: Pregled nad številom zaposlenih v tozdu Osnovna izdelava ter nad nihanjem fluktuacije v njem

Leto	Število			Fluktuacija (v %)
	Zaposlenih	Prišli	Odšli	
1978	402	61	71	15,4
1979	400	83	85	17,5
1980	411	82	71	14,7
1981	420	78	72	14,7
1982	431	75	64	12,9
1983*	438	58	51	10,4

Še pomembnejši pa je podatek, da se za poklic steklopihalca prijavljajo učenci s slabim učnim uspehom v osnovni šoli ali pa celo iz šol s prilagojenim programom!

Če dodamo k vsemu zapisanemu iz analize še spoznanje, da je resnična strokovna izobraženost naših delavcev v tozdu Osnovna izdelava naravnost porazna, saj ima le eden med 360 zaposlenimi srednješolsko izobrazbo, poklicno šolo le 52, medtem ko jih je kar 204 z nedokončano osnovno šolo, potem je podoba o kadrovski sestavi delavcev te temeljne organizacije dokaj popolna. Zaskrbljenost za nadaljnje dvigovanje kakovosti steklarskega poklica je prav gotovo zelo upravičena saj je iz tabele 6 razvidno zares marsikaj!

Dodajmo samo še nekoliko razširjen, že predstavljen podatek, to je fluktuacijo, pa je podoba o kadrovskih razmerah v tozdu Osnovna izdelava popoln! Predstavlja ga tabela 7!

Iz vsega zapisanega je torej očitno, da glažarski poklic ni več zanimiv, čeprav so možnosti za vpis v druge poklice in za pridobitev višjih štipendij. Zato moramo steklarji narediti vse, da se njegova zanimivost in privlačnost poveča!

Opomba:
* Stanje 30. 9. 1983!

Še enkrat...

»Kakšno vlogo ima Steklar?«

Vsak polemichen in kritichen prispevek pomeni, da v nekem okolju bralec vedarje ni vseeno, kakšno je njihovo glasilo, oziroma kakšni prispevki se v njem pojavljajo. In vsak takšen prispevek je mene, kot nekdanjega urednika Steklarja, vedno spodbudil. Zato čutim dolžnost, da poskušam strniti nekaj misli v odgovor na sestanek v našem časopisu »Kakšno vlogo ima Steklar?«

Rad bi opozoril na dejstvo, da sem se v času, ko sem urejal Steklarja, često ubadal s težavami. Gotovo je ena pomanjkanje prispevkov, pa tudi ustreznost njihove vsebine. Ali ste se morda kdaj vprašali, zakaj se delavci s svojimi prispevki češče ne pojavljajo v glasilu? Ali se boje zamere; je okolica nedovzetna, nezrela za kritiko in samokritiko?

V vsebinski zasnovi smo med drugimi zapisali, da ima Steklar tudi naslednje poslanstvo: »Kot tribuna vseh zaposlenih skrbi za vsestransko medsebojno izmenjavanje mnenj, predlogov in stališč posameznikov, organov in organizacij ter drugih zainteresiranih subjektov, da vzpodbuja osebno prizadevnost članov kolektivov, da razvija in vzpodbuja objektivno kritiko

in goji polemiko ter člane delovnih skupnosti mobilizira v iste, skupno določene akcije, katerih uresničitev pelje k začrtanim poslovnim uspehom in k uveljavljanju samoupravnih odnosov v združenem delu.«

V kolikšni meri je Steklar opravljal to poslanstvo? Gotovo ne v zadostni meri, a trudili smo se po svojih močeh! Mogoče je bilo premalo objavljenih besed družbenopolitičnih organizacij, vodstvenih delavcev, predvsem pa neposrednih proizvajalcev? V glavnem so se kot avtorji prispevkov pojavljali skoraj vedno eni in isti; še posebej to velja za dopisnike iz Steklarske šole. Velja nepisano novinarsko pravilo: če vsaj 70 do 80% ljudi najde v časopisu

nekaj zase, potem je ta že opravil svoje poslanstvo; nikoli pa ni in ne bo vsem po volji.

Drži pa, da je bilo takšnih vročih tém premalo; včasih smo se jim kar neka-ko izmikali. Še vedno so namreč ljudje, ki menijo, da vse le ne sodi v glasilo, ker to čitajo tudi zunaj kroga delovne organizacije. Moje mnenje oziroma prepričanje pa je prav nasprotno: bolj polemično in kritično kot je neko glasilo, večja verjetnost je, da gre za zdrav in močno samoupraven kolektiv, ki se ne boji pokazati na nepravilnosti in kjer so subjektivne sile močno prisotne. Oziroma, skrešimo mnenje o določenih pomembnih zadevah; izoblikujmo stališča in bodimo odločni ter enotni v akciji!

Avtor prispevka trdi, da je pisanje vodilnih delavcev njihova službena dolžnost. S tem se ne bi popolnoma strinjal, kajti če je nekdo nekaj dolžan storiti, je že vprašljivo ozadje takšnega pisanja. Menim, da bi bila pravšnja drugačna trditev, ki jo je izrekel France Popit: »Tisti vodstveni delavec, ki nima kaj povedati delavcem, je slab!« Med tema dvema opredelitvama pa vidim bistveno vsebinsko razliko. Goto-vo si ne želimo glasila, ki bi bilo napisano po službeni dolžnosti in kot tako časopis vodilne strukture.

Kar se pa tiče kritike glede prispevka o strojnem steklu, bi rad opozoril, da smo se zavestno odločili, naj gre prispevek v objavo v celoti, takšen kot je, kajti gre za resne zadeve in se pre-važalci niso čutili dovolj močne, skraj-šati ga in poenostaviti, kajti s tem bi prispevek izgubil tisto, kar smo želeli poudariti. Smo pred pomembnim raz-vojnimi odločitvami; večji del proiz-vodnje izvozimo na tržišče ZDA in je izvoz za nas, vse bolj pa tudi za vas, v Steklarski šoli, življenjskega pomena, zato je aluzija na uporabnost kelihov odveč!

Tudi karikatura, kljub napaki v pod-pisu – namesto viti, bi moralo pisati viri, po mnenju bralcev, ki sem jih o tem povprašal, ni bila nerazumljiva.

Podrobneje sem prelistal vseh 39 števil Steklarja, katerih urednik sem bil. Zanimivo, da v dveh, tudi v tej kritizirani julijsko-avgustovski, za ka-tero priznavamo, da ni bila takšna, kot si jo želimo, sploh ni bilo prispevkov Steklarske šole. Od vsega števila pri-spevkov jih je Steklarska šola v tem obdobju objavila 7,6%, večina teh pa se je nanašala na učni uspeh v šoli, na delovanje mladih, na učno-vzgojni proces in usmerjeno izobraževanje, le mali del jih obravnava delovanje proizvodnega dela Steklarske šole, ki

vendarle predstavlja pomembnejši del delovne organizacije.

No, zanimalo me je tudi, kolikokrat se je avtor prispevka pojavil v tem skoraj štiriletnem obdobju na straneh Steklarja. Našel sem le štiri njegove pri-spevke, izmed katerih eden pojasnjuje izplačila osebnih dohodkov, o čemer smo že prej zvedeli iz drugih sredstev javnega obveščanja. V istem obdobju, naj za ilustracijo navedem podatek, pa se je direktor naše delovne organizaci-je, ki je že nekaj mesecev v pokoju, oglasil kar sedemnajstkrat!

Pa še nekaj! Predstavnica Steklar-ske šole v uredniškem odboru je dokaj često tarnala o tem, da ne more dobiti prispevkov pravočasno in v zadost-nem številu, menim pa, da bi nam tudi ona lahko sporočila vaše sugestije in zahteve v zvezi s Steklarjem, saj je vendarle na nek način vaša delegatka.

Ostale pripombe so umestne in jih bo uredništvo v bodoče gotovo lahko s pridom uporabilo.

Steklar tudi ni več poceni, zato je naloga nas vseh s skupnimi močmi na-rediti vse, da bo v teh težavnih časih odigral svojo vlogo obveščevalca, ani-matorja in da bo v največji meri pri-speval svoj delež k premagovanju go-spodarskih težav.

ZLATKO NOVAK

Pred vami je ...

Predlog delovnega koledarja

Še nekaj manj kot dva meseca nas ločita od dne, ko bomo stopili v novo, 1984. leto. Zato je prav, da pravočasno sprejmemo tudi delovni koledar zanj, saj si prizadevamo, da bi ga prejel prav vsak član kolektiva pri izplačilu novembrskega osebnega dohodka, to bo sredi decembra.

Ker bo prihodnje leto prestopno, načrtujemo v njem en delovni dan več, kot smo si jih predvideli za letos, 22. julija – dneva vstaje slovenskega

naroda – ne bomo nadomeščali, saj bo v prihodnjem letu na nedeljo. Tako bo v letu 1984 le devet prazničnih dni, medtem ko načrtujemo delovnih dni

250, rednih delovnih sobot 16 in en solidarnostni delovni dan. Nobene delovne sobote na načrtujemo v obeh poletnih vročih mesecih in ker bomo z delom v sobotah nadomestili delo 30. aprila in 31. decembra, bo prihodnje leto nekoliko več delovnih sobot.

Precej dolgi praznični dnevi se nam obetajo od 27. aprila do 2. maja – kar šest dni – in ob dnevu republike – skupaj štiri dni!

Na skupni seji delavskih svetov smo o tem predlogu že povedali svoje, sedaj pa s koledarjem v rokah preglejte predlagani delovni koledar, ki je v javni razpravi, da bi ga v začetku novembra potrdil centralni delavski svet!

1. Zvezdica (*) pomeni solidarnostni delovni dan.

2. Za julij in avgust ne načrtujemo nobene delovne sobote.

3. V soboto, 12. maja, bomo delali za ponedeljek, 30. aprila, da bomo imeli za prvomajske praznike skupaj prostih šest dni.

4. V soboto, 15. decembra, bomo delali za ponedeljek, 31. december.

5. 366 dni × 7 ur = 2.562 ur manj 53 dni × 7 ur = 371 ur manj 9 dni × 7 ur = 63 ur – 2.128 delovnih ur.

Predlog delovnega koledarja Steklarne »Boris Kidrič« za leto 1984

Meseci	Število rednih delovnih delovnih dni	Število delovnih sobot	Datumi delovnih sobot	Število državnih praz.	Skupaj ur	
					Delovnih	Plačanih
Januar	20	1	7. I.	2	168	182
Februar	21	1+1*	4. in 11.* II.	–	176+7	176
Marec	22	1	3. III.	–	184	184
April	20	2	7. in 14. IV.	1	176	183
Maj	20	2	5. in 12. V.	2	176	190
Junij	21	2	2. in 9. VI.	–	184	184
Julij	21	–	–	1	168	175
Avgust	23	–	–	–	184	184
September	20	2	1. in 8. IX.	–	176	176
Oktober	23	1	6. X.	–	192	192
November	19	2	3. in 10. XI.	3	168	189
December	20	2	8. in 15. XII.	–	176	176
Skupaj	250	16+1*		9	2.128+7	2.191

Steklarjeva anketa

Kakšne izobraževalne potrebe

V prihodnje bi želeli v Steklarni spodbuditi izobraževalno dejavnost, saj najbrž veste, da je tako imenovana kvalifikacijska struktura ali sestava v našem kolektivu dokaj neustrezna in da se še zdaleč ne približuje zahtevani. Pa tudi sicer vse bolj prodira med nas spoznanje, naj bi se delavec izobraževal vse življenje, naj bo to za izpopolnjevanje njegove strokovne izobrazbe ali za dvigovanje njegove splošne kulturne ravni.

Prosimo vas, zato, drage sodelavke in dragi sodelavci, da zagotovo odgovorite na vprašanja, ki so napisana v nadaljevanju! S tem boste pripomogli, da bomo lažje ugotovili, kakšne oblike izobraževanja bi bile v Steklarni najbolj primerne in koristne tako za vse vas oziroma za vse nas in s tem tudi za Steklarno kot celoto.

Odgovarjajte tako, da čitljivo s svinčnikom ali peresom izpišete zaželeno podatke in obkrožite številke pred izbranim odgovorom za vsako zastavljeno vprašanje. Tako izpolnjen vprašalnik oddajte čim prej svojem delovodji ali poslovodji ali pa ga oddajte v kadrovski službi!

Zelo pomembno je, da bi izpolnil ta vprašalnik prav vsak član našega steklarskega kolektiva, saj bomo le potem dobili zares stvarno sliko o naših izobraževalnih potrebah in željah.

1. Ime in priimek:

2. Rojsni datum (dan, mesec, leto):

3. Kakšno stopnjo izobrazbe imate?

- 1 - nedokončano osnovno šolo
- 2 - dokončano osnovno šolo
- 3 - poklicno šolo
- 4 - srednjo šolo
- 5 - višjo ali visoko šolo

4. Če bi vam Steklarna krila stroške za izobraževanje in vam zagotovila tudi nekatere ugodnosti (študijski dopust, študijsko literaturo, ipd.), ali bi bili pripravljeni pridobiti višjo stopnjo strokovne izobrazbe?

- 1 - želel bi dokončati osnovno šolo
- 2 - želel bi dokončati steklarsko šolo
- 3 - želel bi dokončati kakšno drugo poklicno šolo (navedite, katero:))
- 4 - želel bi dokončati srednjo šolo (navedite, katero:))
- 5 - želel bi študirati na višji ali visoki šoli (navedite, na kateri:))
- 6 - želel bi se izobraževati, a tega ne morem zaradi določenih razlogov
- 7 - ne želim se več izobraževati.

5. Ali bi se bili pripravljeni udeležiti ustreznih seminarjev, tečajev in podobnih izobraževalnih oblik, na katerih bi se seznanili z novostmi na svojem strokovnem področju in dobili dodatne informacije o opravljanju svojega dela,

- 1 - da
- 2 - ne

6. Ali opravljate v Steklarni kakšno delegatsko funkcijo?

- 1 - da
- 2 - ne

7. Ali bi se bili pripravljeni vključiti med udeležence seminarjev in tečajev, ki bi vas seznanili z načini samoupravnega odločanja, s samoupravnimi pravicami in obveznostmi in nasploh z vključevanjem v samoupravno življenje?

- 1 - da
- 2 - ne

8. Ali se zanimate za pridobitev primerne interne kvalifikacije, to je z delom pridobljene delovne zmožnosti in raznih programov usposabljanja z delom ipd.?

- 1 - da
- 2 - ne

9. In na koncu vas še prosimo, da čitljivo napišete točen naslov svojega stalnega bivališča!

Ta informacija sicer ni v neposredni zvezi s to našo anketo, jo pa potrebujemo, da bi pomagali naši kadrovski službi, ki ima o prebivališčih delavcev Steklarne nepopolne podatke.

Zato, prosimo, pripišite še:

Ulica s hišno številko:

Kraj:

Poštna številka:

Pošta:

Tozđ (delovna skupnost):

Vtisi iz Kijevske steklarne in z obiska v Sovjetski zvezi

Pozdravi kijeviskih steklarjev ...

Desetletje prijateljskih stikov s kijeviskimi steklarji je letos »dalo« obisk predstavnikov naše steklarne v Sovjetski zvezi. Kolektiv Kijevske steklarne smo obiskali Franc Županič, Jože Bedenik in Jože Božiček, pisec tega poročila. Prvi kot predstavnik zveze sindikatov, drugi kot predstavnik delavskega sveta in pisec kot predstavnik zveze komunistov. Naša naloga pa je bila ne samo, da obiščemo gostitelje in si ogledamo značilnosti Sovjetske zveze, ampak da poskušamo tudi čim več zvedeti in spoznati s čisto tehničnega področja in uporabne izkušnje prenesti v našo vsakdanjo rabo.

Temu sestavku namenjen prostor v »Steklarju« je, seveda, premajhen, da bi mogel opisati vsaj površne vtise, ki smo jih dobili o največji deleži na svetu, o deželi velike oktobrske revolucije, o ruskih vele mestih in naprednih krajinah. Pa vseeno poskušam s potovanjem in pogovorom ter ogledom na ta način sodelavkam in sodelavcem prenesti vsaj nekaj bežnih vtisov.

Kijev je veliko mesto

Šestdnevni obisk v Sovjetski zvezi se je začel s poletom z mariborskega letališča, se nadaljeval potem z beograjskega, da smo po dveh urah letenja pristali v Kijevu, drugem največjem mestu Sovjetske zveze in glavnem mestu Ukrajinske sovjetske socialistične republike.

Poleta smo se kar malo bali, kot je to v navadi. Pa je bil prav uspešen, saj sicer tega prispevka ne bi mogli brati! Sovjetski posadki smo po pristanku v Kijevu kar zaploskali.

Naslednja negotovost je bila, ali nas gostitelj čaka... Carinski pregled na kijeviskem letališču ni bil ravno mil in po skoraj enourni kontroli so nas že malo bolele roke od »sporazumevanja« s cariniki. Potem pa smo se le poslovili od teh »ovir« in se znašli v objemu našega prijatelja iz kijeviske steklarne tovariša Vasilija. Pričakali so nas še namestnik direktorja steklarne, namestnik partijskega sekretarja in prikupna prevajalka Olja. Za dobrodošlico smo prejeli vsak svoj šopek cvetja.

S posebnim avtobusom smo se odpeljali v kijeviski hotel »Mir«, ki je bil štiri dni naš dom.

Kijev je veliko mesto, polno kulturnih znamenitosti, spomenikov, prelepih muzejev revolucije, športnih objektov itn. Če bi si hoteli vse to dobro ogledati, bi samo za to potrebovali deset dni. Seveda pa tudi tisti štirje dnevi, ki smo jih preživeli v tem mestu, niso bili malo, saj smo skupaj z gostoljubnim domačinom »delali« od

jutra do večera in verjetno pridelali kakšen dan več.

Če bi moral izbrati najmočnejše vtise o Kijevu, kar zadeva njegove mestne posebnosti in zanimivosti, potem bi omenil: Leninov muzej, spomenik revolucije »Mati domovina«, podzemlje »Lavra«, Muzej ruske in ukrajinske umetnosti, športni stadioni in še in še! Med dogodke, poleg ogleda steklarne in pogovorov, pa bi uvrstil še nastop gruzijske folklore v veliki dvorani »Ukrajina« in ogled svetovnega prvenstva v rokoborbi v Palači športov.

Kaj pa steklarja?

Pustimo nekoliko ob strani lepote, s katerimi se Kijevčani posebej ponašajo, in poskušajmo z nekaj besedami orisati obisk in pogovore v kijeviski steklarji!

Kakor že morebiti nekateri veste, je tamkajšnja steklarja nekoliko večja od naše, saj zaposluje 2200 delavcev. In če bi jo hoteli primerjati po opremljenosti ter njenem delovnem programu z našo, bi jo mogli uvrstiti med steklarne s polavtomatizirano proizvodnjo, ki ima posebne oddelke za izdelavo ekskluzivnih, to je posebnih predmetov.

A, prej, ko skupaj stopimo v proizvodne dvorane kijeviskih steklarjev, moram še povedati, kako smo na vsakem koraku med njimi doživljali izredno gostiteljsko pozornost. Zato smo še bolj dobivali vtis, da smo že dolgoletni prijatelji...

Če nekoliko bolj poglobimo razmišljanja, ko se sprehajamo med polavtomatskimi linijami pri pečen ter med diamantnimi linijami brusilnic, obhodiimo povezujoče transportne linije, stopimo malo bolj spokojno v veliko vzorčno sobo, ki je že nekakšen mali muzej steklarskih stvaritev, nadaljujemo pot v unikatno graversko delavnico pa v prostor s staro pečjo za prostoročno izdelavo, vidimo vseskozi lastno tehnologijo, ki so jo razvili ruski steklarji v lastnih razvojnih oddelkih in v

sodelovanju s centralnim ruskim inštitutom za steklarstvo.

Morebiti bi lahko v zvezi z njihovo tehnologijo pripomnili, da ni za svetovni vrh, da je tu in tam mogoče dobiti vtis o »grobi« izdelavi, vendar je vse skupaj za nas, Jugoslavane, poučno njihovo spoznanje: Nasloniti se na lastno pamet, jo razvijati in ne, kar je bilo še pred nekaj leti navidezno lažje, kupovati tujo pamet!

Ko pregledujemo proizvode ruskih kolegov in se mimogrede pogovarjamo o organizaciji, vzemo, da ima kijeviska steklarja zaposlenih nič manj kot 20 umetnikov, ki skrbijo za razvoj designa, da šteje unikatna delavnica 40 brusilcev-graverjev, da so najboljši mojstri steklopihalci zbrani v posebni delavnici za prostoročne izdelke... Brušenje poteka v celoti na diamantnih brusilnih strojih in seveda tudi z diamantnimi brusilnimi ploščami domače proizvodnje. V dolarjih izražena vrednost letošnje proizvodnje te steklarne bo letos dosegla številko 65 milijonov!

Po sovjetskem sistemu graditve socializma nosi prevladujočo funkcijo v nagrajevanju in spodbujanju za delo socialistična vzgoja, ki se pričinja že v otroškem vrtcu. Prvenstveni motivacijski dejavnik je morala in moralno priznanje, drugotnega pomena pa je materialna ali gmotna spodbuda. Naziv, kakršen je na primer, »zaslužni delavec«, je nekaj največjega in najbolj častnega. Tak delavec je deležen večjih bonitet ali prednosti, ki pa se ne kažejo neposredno z denarjem, temveč z nagrado, na primer z brezplačnim letovanjem.

Zvedeli smo tudi, da Kijeviska steklarja redno izpolnjuje letne državne plane, ki so centralno določeni, in je zato dobila tudi najvišje državno priznanje. Mislim, da je to Leninovo odlikovanje.

Slovo, ki so nam ga priredili gostitelji na predvečer našega odhoda v Moskvo, na slavnostni večerji, je bilo popestveno z zdravicami, s pozdravi vsem delavcem kolektiva Steklarne »Boris Kidrič« in s sklepno željo, naj bi mesebojno sodelovanje razširili na raven večjega proizvodnotehničnega sodelovanja. Predlagali so, naj bi steklarji izmenjevali vsako leto skupini delavcev – brigad steklarjev in brusilcev, da bi na ta način še bolj obojestransko izkoristili znanje in izkušnje.

Kakor je pri njih v navadi, ni mogoče veseljačiti pozno v noč ter se opijati v javnih lokalnih čez mero. Zato je v

Interhotelu glasbe konec ob pol enajstih zvečer. Tako smo še imeli čas po moskovskem televizijskem programu v športnem pregledu zvedeti, da je zagrebški Dinamo izgubil s Portom. Vendar smo žalostno vest lažje prenesli, saj je izpadel iz tekmovanja tudi kijevski Dinamo, saj smo se vsi skupaj »razžalostili«.

Ne vem, ali sem bil uspešen v tem potopisu? Poudariti pa moram še enkrat, da smo dobili posebno naročilo, naj iskreno pozdravimo vse naše delovne ljudi.

Odhajali smo, a še nismo uredili v svojih glavah vseh vtisov, ki jih človek dobi potem, ko se sreča z deželo, o kateri sicer le bere v časopisih in knjigah. Ostala je menda le prevladujoč

vtis: ruska mesta so izredno, izredno čista, ruski državljani se zdravo hranijo, jedo malo mesa in več zelenjave, pijejo zmerno, vozijo se v glavnem z javnimi prevoznimi sredstvi, ki so poceni, njihovi otroci se šolajo zastonj, veliko vsi obiskujejo kulturne in zgodovinske spomenike, hodijo na razne kulturne in umetniške prireditve, na športne prireditve, veliko berejo in gledajo televizijo... To bi veljalo za mesto in okolico! Vrste v trgovinah sicer so, a jih je treba jemati po mojem mnenju kot odraz privzgojene kulture, ker »svobodne« gneče, kakršno smo doživeli ob vračanju na beograjskem letališču, v Rusiji res ni.

Po triurnem mirnem poletu iz Moskve v Beograd s tupoljevim je naša »od-

prava« pristala na trdnih tleh pri kar za 18 stopinj Celzija višji zunanji temperaturi, saj je bilo v Moskvi že hladno, kornaj 10 stopinj, medtem ko jih je toplomer v Beogradu kazal kar 28 stopinj.

Mislím, da smem v Francijevem in Jožetovem imenu reči, da je bila naša pot lepa in zanimiva in da smo se vrnili bogatejši za vse tisto, kar smo videli, slišali in doživeli v Sovjetski zvezi. Naša obveznost pa je tudi, da na primer nem sestanku v okviru tehničnega sektorja povemo tudi tiste, čisto strokovne ugotovitve, ki bi morebiti koristile tudi našemu delu v proizvodnji in razvoju.

JOŽE BOŽIČEK

Kadrovske zanimivosti

V septembru 1442 zaposlenih

Konec septembra letos je bilo zaposlenih v naši steklarni 1.442 delavk in delavcev, od tega 438 v tozdu Osnovna izdelava, 164 v tozdu Dodelava, 375 v tozdu Kristal, 173 v tozdu Dekor, 75 v tozdu Servisne dejavnosti, 22 v tozdu Delavska restavracija, 12 v tozdu Naše staklo in 183 v delovni skupnosti skupnih služb. V septembru je prišlo med nas 26 novih sodelavcev, 8 sodelavcev pa nas je zapustilo.

Prišli

V septembru so prišli v steklarno – v tozdu Osnovna izdelava: za krogličarje Franjo Djurovič, Miroslav Jurak, Josip Korbar in Maksimiljan Mikša, za odnašalce Slavko Barić, Adalbert Krklec, Branko Mlinar in Srečko Plavčak, za pomočnika Dragutin Bukovšek, v tozdu Dodelava: za brisalko stekla Anica Prijatelj in za brusilca I v grobi brusilnici Adolf Peer; v tozdu Kristal: za steklobrusilce I Marjan Kranjec, Milan Repinc, Dragica Pešič, Branko Posilović in Janko Škorc; v tozdu Dekor: za steklobrusilce I delovnega področja Danica Ferlin, Jelka Kovačič, Anton Križnik in Tonicá Zorenč, za steklobrusilke II delovnega področja Štefica Halužan in Dragica Topolovec, za steklobrusilca III delovnega področja Ivan Sikošek in za steklobrusilca IV delovnega področja Radomir Tutnjević; v tozdu Servisne dejavnosti za elektrikara II Ivan Žgajner ter v delovno skupnost skupnih služb za čistilko pisarn Marija Djurašević.

Vsem novim sodelavcem želimo mnogo delovnih uspehov in da bi se v našem kolektivu dobro počutili!

Odšli

V septembru so nas zapustili – iz tozda Osnovna izdelava: krogličarja

Ladislav Starček, ki se je starostno upokojil, in Avgust Podhraški, ki je bil izključen, ter odnašalec Friderih Jurak zaradi odpovedi; iz tozda Dodelava brusilec I v grobi brusilnici Janez Kobula, ki se je invalidsko upokojil; iz tozda Kristal steklobrusilke I Josipa Horvat in Anica Šurbek zaradi odpovedi; iz tozda Dekor elektrikar-vzdrževalec Vilijem Plevnik zaradi odpovedi; iz tozda Servisne dejavnosti skupinovodja zidarjev Milan Berc, ki se je invalidsko upokojil.

Rodili so se

V septembru so se rodili našim sodelavkam in sodelavcem: Jožica Debelak – Milenina hči, Nataša Klevže – Marinkina hči, Valerija Kokol – Jožičina hči, Monika Planinc – Antonova hči, Toni Posavec – Nevenkina hči in Tomislav Tepeš – Antunov sin

Staršem čestitamo za prijeten dogodek, novorojenčkom pa želimo mnogo dobrega v življenju!

Poročile so se

v septembru so se poročile tele naše sodelavke: Marija Jug – poročena Krivec, Olga Fuher – poročena Hernalis, Vlasta Per – poročena Sopek in Ruža Špoljar – poročena Ahec.

Vsem novoporočenkam želimo mnogo prijetnega na novi življenjski poti!

ZDENKA SITER

Upokojili so se...

Vlado Starček

Tudi krogličar Vlado Starček je izpolnil tista delovna leta, ki so mu 9. septembra omogočila, da se je redno upokojil.

Vlado Starček se je rodil 17. aprila 1933 v Poredju. Kot petnajstletni mladenič se je zaposlil v steklarni Straža in delal tam od leta 1948 do leta 1950. Potem je delal še v rudniku Mali Tabor, dokler v letu 1953 ni odšel k vojakom. Po odsluženju vojaške obveznosti pa se je zaposlil kot stiskalec v Steklarni »Boris Kidrič.« Dobro se je priučeval in kmalu postal krogličar. Delo je opravljal vestno vse do svoje upokojitve.

Za Vlada moramo zapisati, da je bil dober delavec in pravi prijatelj, ki mu ni bilo težko pomagati sodelavcem v tiski ali pa človeka v težkih trenutkih vsaj spraviti v dobro voljo.

Svojemu nekdanjemu sodelavcu in še vedno prijatelju želimo, da bi v krogu svoje družine in svojih prijateljev užival še mnogo let v polnem zdravju!

SODELAVCI

Milan Berc

V septembru se je zaradi invalidske upokojitve poslovil od sodelavcev vodja zidarske skupine v tozdu. Servisne dejavnosti Milan Berc.

Milan se je rodil leta 1932 na Humu. Ker je v bližini steklarna Straža, je šel v letu 1948 v uk za zidarja. Takrat je prvič videl steklarske peči, a še na misel mu ni prišlo, da ga bodo pozneje spremljale vsa njegova delovna leta. Med delom si je bogatil spoznanja, preizkušal materiale in si pridobil kvalifikacijo za šamotnega zidarja. Po osmih letih dela v Straži se je zaposlil v takratnem SGP Rogaška Slatina. Tudi tam je ostal zvest svojemu poklicu. Po-

tem pa je prišel med nas, v rogaško steklarno. Od leta 1960 je sodeloval pri vseh remontih in graditvah steklarskih peči, prav tako pa je delal taka dela tudi v Slovenski Bistrici in v Steklarski šoli.

Delo šamotnega zidarja je težko, saj šamot, vročino in vse druge tegobe, povezane s takim delom, človek težko prenaša. Zato tudi Milanu ni bilo prizanešeno. Navkljub prizadevanjem, da bi vzdržal, je bolezen naredila svoje. Vzdržal je do letošnje jeseni, ko se je vendarle moral invalidsko upokojiti.

Milana Berca poznamo ne samo kot dobrega, vestnega delavca ampak tudi kot dobrega tovariša, ki je vedno pripravljen pomagati, če je kdo v zagati.

Svojemu dolgoletnemu sodelavcu želimo predvsem zdravja, da bo mogel še dolga leta uživati, kar si je z marljivim delom zaslužil. In veseli bomo, če se bo večkrat oglasil v steklarni, v kateri je preživel lep del svojega življenja!

SODELAVCI

Pozdravi sodelavcev, ki služijo vojaški rok...

Rubrika za naše vojake

Na naslov uredništva »Steklarja« večkrat prispe kakšna razglednica ali krajše pismo izpod peresa kakšnega našega sodelavca, ki služi vojaški rok. Na kratko napišejo, kje služijo rok, kako se imajo tam in še kaj. V njih so tudi pozdravi za sodelavce ter najrazličnejše želje, da bi steklarna kar najbolje poslovala... In prav je, da se javljajo, saj so naši delavci! Zato jim uredništvo tudi pošilja »Steklarja«, čim zremo za njihovo poštno številko. Tako vez med delovno organizacijo in sodelavci, ki so pri vojaki, le ni povsem prekinjena.

Da bi tudi sodelavci in prijatelji vedeli, kaj so naši fantje napisali in kje služijo kadrovski rok, bomo odslej redno objavljali njihove pozdrave. Tokrat predstavljamo tisto, kar se je zadnje čase nabralo. Seveda, prevedeno v slovenščino!

Zdravo! Vsem skupaj prav lepe pozdrave od Vojaka Josipa iz umrle Andrijevice. Sedaj sem zamenjal VP in se vam oglašam, da mi niste pošiljali Steklarja.

Vojaške pozdrave vsem sodelavcem!

Vaš sodelavec Josip Zagorščak

Prejmite prav lepe pozdrave od sodelavca Jožeta, ki je na odsluženju vojaškega roka. Prosim vas, da mi pošiljate Steklarja!

Hvala!

Jože Drifenik iz Kumanova

Lep pozdrav pošilja vsem skupaj vojak Marijan iz Čapljine.

Adijo!

Marijan Kranjec

Prejmite veliko pozdravov od vojaka

Mladena Hereka iz Pančeva!

Zdravo!

Prejmite lepe in pristrčne pozdrave od vašega sodelavca Stjepana iz Murske Sobote, kjer sem na odsluženju vojaškega roka. Kakor sem vam obljubil, se vam javljam in vas lepo pozdravljam ter vam želim veliko uspehov pri delu.

Prosim vas, da bi mi še naprej pošiljali Steklarja, ki ga rad preberem, saj je resnično zanimiv!

Čakam vašo naslednjo številko!

Zdravo!

Stjepan Droždan

V uredništvu bi radi, da bi nam vsi sodelavci, ki služijo vojaški rok, čim prej pisali ter nam sporočili svoje naslove, ker brez tega jim Steklarja kljub najboljši volji ne moremo pošiljati. Veseli bomo vsakega pisma, pozdrava, še zlasti pa bi radi, da nam opišete, kakšno je vaše vojaško življenje oziroma doživljanje tega zrelostnega izpita!

UREDNIŠTVO

Janez Kobula

Predčasno, zaradi bolezni, se je devetnajstega septembra poslovil od sodelavcev iz grobe brusilnice brusilec I Janez Kobula. Moral se je invalidsko upokojiti...

Janez Kobula se je rodil 14. januarja 1937 v vasi Ceste. O svojem delu v naši steklarni pa je povedal tole:

»Ker starša nista bila zaposlena, smo sodili v revno kmečko družino. In za-

V septembru se je invalidsko upokojil vodja zidarske skupine v tozdu Servisne dejavnosti Milan Berc

radi tega mi ni kazalo drugače, kot da sem se že zgodaj v svojih mladih letih zaposlil. Tako sem kot štirinajstletni deček prišel v steklaro. In ko se sedaj spomnim, kako sem leta 1951 z maminimi čevlji na nogah prišel v steklaro, se mi zdi smešno, a bilo je to tudi silno žalostno... Takrat sem podpisal pogodbo, da bom zvesto delal v grobi brusilnici vsaj tri leta. In zares težka so bila ta leta, saj smo takrat še delali v neugodnih delovnih razmerah, nadurno delo pa se je venomer ponavljalo. A, kljub različnim težavam, ki so nas spremljale v tovarni, sem rad prihajal sem. Ne pretiravam, če rečem, da sem bil v steklarni prav tako rad, kakor sem bil rad doma! In vseh svojih sodelavcev ter prijateljev se bom vseskozi spominjal.

Za Janeza smemo zapisati, da je bil marljiv in vesten delavec ter dober prijatelj. Pestile so ga domače težave, saj je moral biti zaradi obolelih staršev kar precej let družinski steber. Vemo tudi, kako si je želel dočakati redno upokojitev, vendar je bila bolezen močnejša od njegove volje. V svoji delovni dobi, ki jo je v celoti zapisal steklarni, je v delu napredoval do brusilca I v grobi brusilnici.

Sodelavci želimo Janezu, naj bi se mu zdravje izboljšalo in da bi še dolgo užival sadove minulega dela!

Leopold Hribernik

S 1. julijem se je letos upokojil vodja prodaje Hribernik, kakor smo ga vsi klicali, saj nas je bilo malo takih, ki

V septembru se je poslovil od sodelavcev zaradi invalidske upokojitve brusilec v grobi brusilnici Janez Kobula

smo mu rekli Poldi. V njegovi delavski knjižici je napisano vse o njegovem delu, sestete številke pa so se ustavile pri štirinštrideset. Toliko let je, namreč, delal. In v tako dolgem času se je nabralo v Poldijevih spominih veliko lepih in tudi trpkih spoznanj o sebi in o ljudeh, med katerimi in s katerimi človek dela...

Velikokrat sva se pogovarjala. Več o njegovem delu zunaj našega kolektiva, nemalokrat pa tudi o delu v steklarni in v oddelku, kjer nas je delo samo sililo v vsakdanje stike, pogovore in nas zbliževalo.

Leopold Hribernik se je rodil 12. oktobra 1919 v Prevaljah na Koroškem. Spominja se težkih časov pred svetovno krizo. Mati, ki je bila šivilja, in oče, ki je upravljal lokomotivo pri knapih v mežiškem rudniku, sta z veliko težavo vzdrževala šest otrok. Delo in življenje je bilo takrat v revirju zelo težko.

»Oče mi je umrl, ko sem bil star dve leti,« pripoveduje Poldi, tako je ostalo vse breme na materi. Ko sem končal šesti razred osnovne šole, smo se preselili v Šmarje pri Jelšah, kjer je bilo življenje nekoliko boljše. Po končani osnovni šoli sem hodil v meščansko šolo v Celje, leta 1934 pa sem se odšel učiti trgovinsko obrt v 'Grenialno šolo' v Maribor in opravljal prakso v Selnici ob Dravi. V letih pred vojno sem delal pri Delavskem konzumnem društvu v Ljubljani in opravljal delovne dolžnosti v poslovalnicah v Škofji Loki, Kranju, Poljčanah in Makolah. To so bili lepi časi, ker sem imel kot začetnik lepo plačo.

Potem so Poldija vpoklicali k vojakom. Služil je kot mornar in tako dočakal okupacijo. Vojno je preživel v Grazu, najprej v svojem poklicu, potem na prisilnem delu. Pred koncem vojne je bil mobiliziran in potem osvobojen po

V zaslužni pokoj je odšel sredi septembra krogličar Vlado Starček

Rdeči armadi. Po osvoboditvi je delal najprej v Šmarju in sodeloval pri organiziranju trgovinskega podjetja Navod, pozneje preseljeno v Celje in sedaj poznano kot Veleprodaja. Potem je delal v kmetijski zadrugi Šmarje ter pozneje služboval v Celju. Leta 1954 pa je prišel Poldi v Steklarno in bil do leta 1960 šef skladišča, potem je bil prodajni referent, nato pa je postal vodja prodaje. To delo je opravljal vse do svoje upokojitve.

Ko sem Poldiju svetoval, naj bi kaj povedal tudi o svojem delu v steklarni, se je obotavljal:

»Ne vem, kako naj začnem...? Če boš pisal o meni, upam, da boš vnesel malo poezije, saj veš, kako je! Povedal bom pač po svoje, kakor mislim in kakor čutim.«

Po tehtnem molku in z nekoliko ovlaženimi očmi je svojo pripoved strnil takole:

»Nočem se hvaliti, vendar je res, da imam fabriko skoraj vsak dan v mislih. Vprašujem se, ali imamo delo, ali ga nimamo? Veš, taka steklaro, kot je naša, mora dobro trgovati in mora biti uspešna.

V redu se mi zdi, da smo prebrodili krizo v vodstvu. Čutim, da imajo ljudje zaupanje v novega direktorja in v sedanje pomlajeno vodstvo.

Veš, ko greš mimo fabrike, mi je pravzaprav, hudo, ker je le lepo, če človek nima več vsakdanjih delovnih obveznosti, kakršne sem imel prej. Veš, mladim bi rad povedal, da ste lahko srečni, ker delate v svetovno znani steklarni. Zavedati se morate, da je to velika stvar! Vi, mlajši, uživajte sadove naših, včasih zelo resnih in težkih časov. To so rezultati trdega dela. In tega ne smete zapraviti! Tudi sam sem, skupaj z drugimi delavci, prispeval svoje. Pravzaprav je bilo bolj malo

Leopold Hribernik, vodja prodaje, se je upokojil letos poleti s štirinštridesetimi leti delovne dobe

lepih časov v tej moji službi prav zaradi resnosti poklica in delovnega mesta. Morda pa sem si za to kar sam kriv? Ker sem bil preveč zavzet, da bi bilo delo vestno in pravočasno opravljeno?!»

Potem me je povprašal Poldi, ali sem bil na izletu skupaj z drugimi delavci... Odgovoril sem, da ne, ker smo imeli tisto soboto na obisku v steklarni zastopnike firme J. C. Penney iz Združenih držav Amerike.

»Vidiš,« je vzkliknil, »meni se je dogajalo isto! Bili so časi, ko sem prihajal v fabriko in sploh nisem vedel natančno, kaj in kje naj bi se dela lotil. Najbolj hudo je bilo konec meseca, za praznike, ob sobotah in včasih tudi ob nedeljah. Spominjam se, kako smo imeli obveznost skoraj vsak dan odpremiti vagon blaga na Rijeko. Ure in čas niso bili zame tako pomembni; vedno je bilo najvažnejše, da smo delo dobro, temeljito opravili. To pa je mogoče doseči le, če človek svoj poklic spoštuje in če se hkrati zaveda, od česa prejema svoj vsakdanji kruh. In treba je tudi spoštovati sebe skozi svoj poklic in delovno organizacijo, v kateri delaš in s katero živiš.

Morda bo nepoučeni vprašal, zakaj pa je toliko delal? Res, mnogi v kolektivu tega ne razumejo, kako zelo mora biti delavec prisoten v našem prodajnem poslu. To še zlasti ugotavljam se-

daj, ko iščem po spominu prosti čas in lepe dogodke. Izpolnjena načrtovana realizacija mi je bilo resnično edino veliko zadovoljstvo. Porajala je nekakšno ugodje, saj sem opravil svoje delo. Ni me bilo treba priganjati, je pa bila to neke vrste prisila, ki se je vedno valila po hierarhični lestvici navzdol... Vesel sem, da smo zadnje čase bolj poskrbeli za kadre v prodaji. Nekdaj so se mladi često menjali in navsezadnje je človek ostajal spet sam. Sedanja delitev dela je boljša in razmere so bolj umirjene...

No, napiši še to, da želim kolektivu vse najboljše in da bi vse svoje načrte, investicije in povečanje fabrike uspešno izpeljali kljub težavam, s katerimi se sedaj ubada ves svet!«

Na vprašanje Poldiju, če mu je kaj dolgčas, je odvrnil:

»Pravzaprav ne! No, malo že po sodelavcih in po delu, sicer pa ne! Nekih posebnih hobijev sicer nimam, rad pa se ukvarjam z vnuki. Rad pridem tudi k vam v komercialo in vesel sem, da smo končno le dobili nove cene. Čeprav vem, da se ne živi samo od domačega trga in da je pomemben tudi izvoz!... No, rad bi se že preselil, pa mi nagaja streha. Pa tudi nov avto sem naročil in sedaj čakam, da ga dobim...«

Še sva kramljala s Poldijem Hribnikom o tem in onem, o njegovem

vrta, pa o sladkorni, o načrtih in še o marsičem. Svojo izpoved je sklenil skromno, kakor se je od nas poslovil. Čeprav je bil zelo zavzet in marljiv delavec vse življenje. Kako tudi ne, sicer ne bi ob delu dokončal v letih od 1960 do 1963 ekonomsko večerno šolo...! Pravzaprav pa je bilo vse Poldijevo življenje ena sama velika šola. Svoje delo je opravljal uspešno, četudi je bilo naporno in zahtevno. In, kar je tudi treba zapisati, bil je dober sotovariš.

Iskreno ti želimo, Poldi, zdravja in sreče!

FRANC JANKOVIČ

Zahvala

Ob nenadomestljivi in prerani izgubi dragega moža, očeta, sina in brata

Zorana Korbarja

se v globoki žalosti iskreno zahvaljujemo vsem za izraze sožalja, za darovano cvetje in za tako številno spremljanje na njegovi zadnji poti!

Žalujoči: žena Ivanka s hčerko Ines, starši in drugo sorodstvo

Ali veste, kaj delajo pionirji?

Tudi v gasilskem društvu sodelujemo!

Dragi bralci Steklarja! Tokrat se vam predstavljamo pionirji TIGD, to je tovarniškega industrijskega gasilskega društva. Naše vrste štejejo 41 članov in smo porazdeljeni v tri desetine. v najmlajši smo stari med sedmimi in desetimi leti, v drugih dveh pa smo nekoliko starejši, med desetimi in štirinajstimi leti. In naša prva naloga je, da bi kar se da dobro posnemali svoje starejše vrstnike – članice in člane našega društva!

Pred več leti je delovala v Steklarni pionirska desetina, vendar je njena dejavnost po nekaj letih uspešnega dela prenehala. Potem pa sta se pojavila dva zagnanca v gasilstvu – Franc Colnarič in Jože Verk, ki sta spet pričela zbirati okrog sebe mlade iz Rogaške ter jih navduševati za gasilstvo. Ponovno sta ustanovila pionirske desetine. Začela sta znova; vsak začetek pa je težak, predvsem glede opreme.

Prvo leto smo začeli s tekmovanji

kar brez uniform, potem pa smo si počasi začeli nabavljati opremo in sedaj smo zagotovo najboljše opremljeni in uniformirani v šmarni občini! Z razvijanjem našega samoupravljanja pa smo tudi mi ubrali ustrezno pot in ustanovili pionirski upravni odbor. V njem se samoupravno dogovarjamo o naših ciljih in nalogah. Tako se tudi v tej obliki seznanjamo, kaj je samoupravljanje in kako je treba samoupravno ravnati.

Kdor hoče sodelovati v naših vrstah, mora imeti za to dovoljenje staršev. Najprej ga seznanimo z našim delom in z disciplino pri tem. Zavedamo se, da med nami ni prostora za razgrajače. Naša naloga je spoznavanje gasilske tehnike in rokovanje z njo. S pridobljenim znanjem potem vadimo za tekmovanje. Vsako leto se udeležimo občinskega tekmovanja, in ponavadi smo pri samem vrhu. Sodelujemo tudi z drugimi društvi v Sloveniji in onkraj Sotle. Tako se redno udeležujemo srečanja slovensko-hrvatskih pionirjev.

Letos smo bili še posebej delovni. Najprej smo sodelovali s tremi desetimi na občinskem tekmovanju in se z eno desetino uvrstili na republiško tekmovanje. In ta je dosegla zelo lep uspeh, saj je dobila med šestdesetimi ekipami srebrno plaketo. Potem smo se udeležili srečanja slovensko-hrva-

ških pionirjev v Ludbergu, kjer je bilo veliko naših vrstnikov, saj se je tekmovalnja udeležilo kakšnih 1.500 pionirjev. Spet smo sodelovali s tremi desetimi nami.

Naša dejavnost pa ni samo neposredno gasilsko delo. Poleg tega, da vadiamo v gasilskih veščinah in tekmujeemo, pomagamo tudi pri urejanju gasilskega doma. Vemo, da ste večkrat vprašali, kam spet gredo, ko ste nas videli koračiti skozi tovarno. Šli smo

na usposabljanje... Na občnih zborih društva sodelujemo pionirji z recitali, posegamo pa tudi v razprave. Organiziramo tudi letovanje pionirjev na morju.

V šoli imamo veliko obveznosti, vendar še vseeno najdemo čas za vadbo, česar se lotevamo z velikim veseljem. Saj se vendar usposabljammo za pomembno in humano veščino – preprečevati in gasiti požare ter s tem pomagati sebi, drugim ljudem in vsej naši

družbi. Zato priporočamo staršem, ki prebirate te vrstice, da svetujejo svojim otrokom vključitev v naše vrste. Boljše bo, če bodo med nami, kot da bi bil kdo prepuščen cesti!

Tolikookrat! V naslednji izdaji Steklarja pa boste prebrali o nas še kaj... Tito je ob neki priložnosti rekel: »Gasilstvo brez mladine je kot drevo brez korenine!«

UPRAVNI ODBOR PIONIRJEV
TIGD

Športno srečanje s Steklarno Hrastnik

Prehodni pokal gostom

Komisija za šport in rekreacijo Steklarne »Boris Kidrič« je pripravila in izvedla 24. septembra letos športno srečanje delavcev naše in hrastniške steklarne. To srečanje smo pripravili na pobudo delavcev obeh delovnih organizacij. Pri tem so se zlasti izkazali gostje, ki so prišli v Rogaško v polnem številu, medtem ko za nas, domačine, tega ni mogoče trditi. Zato so gostje tudi premočno zmagali ter osvojili prehodni pokal!

Srečanje je potekalo v izrednem prijeteljskem vzdušju. Vse je prevevala zavest, da športni rezultati sploh niso v prvem planu, pač pa je pomembno tovarištvo, medsebojno spoznavanje delavcev iste stroke in v tem smislu tudi izmenjevanje delovnih izkušenj.

Kot gostitelji prav gotovo ne moremo soditi, kako uspešni smo bili pri organizaciji srečanja. Moramo pa pograjati tiste člane našega kolektiva, ki so krivi, da nismo mogli nastopiti v vseh dogovorjenih športnih panogah, na primer v namiznem tenisu pri ženskah in moških ter v streljanju pri ženskah. Pa tudi za druge ekipe si upam trditi, da so bile po kakovosti slabše sestavljene, kot bi sicer lahko bile.

V tekmovaljih so se kot posamezniki najbolj izkazale: v pikadu pri mo-

ških Anton Rajher iz naše steklarne s 158 točkami, in pri ženskah Tanja Hafner iz Steklarne Hrastnik s 74 točkami; v streljanju pri moških Ivo Delpin iz Steklarne Hrastnik s 174 krogi in pri ženskah Ida Vrtačnik iz Steklarne Hrastnik s 160 krogi; v ribolovu pa je zmagal Anton Jug iz naše steklarne.

Sicer pa so bili izidi posameznih srečanj naslednji: V velikem nogometu zmagala Hrastničani z 9:7 po streljanju enajstmetrovk. V streljanju moških zmagala Hrastničani s 640 krogi proti 537 krogi, medtem ko so njihove strelke dosegle 556 krogov, dočim naše sploh niso nastopile. V ribolovu so zmagali naši z razmerjem točk 4.722:3.464. V balinanju so bili boljši Hrastničani in zmagali z 2:1. V košarki so nam gostje naložili kar 80 košev,

medtem ko so naši dosegli le 18 košev. V šahu smo izgubili kar s 4:0. V moškem pikadu smo domačini zmagali s 398:365, pri ženskah pa se je ponovila slika iz streljanja; gostje so zbrale 285 točk, naše pa nobene, ker niso nastopile. V kegljanju so nam pri moških Hrastničani dali lekcijo, saj so podrli 531 kegljev, dočim so jih naši podrli 421. Pri ženskah pa so bila naša dekleta boljše in zmagala z razmerjem v podrtih kegljih 148:118.

Po končanem tekmovalstvu smo se vsi udeleženci srečanja zbrali na tovariškem srečanju v jedilnici delavske restavracije, podelili najboljšim diplome za prva in druga mesta, vse sodelujoče pa je v imenu steklarne pozdravil Maks Mrcina in pri tem poudaril, naj bi postala taka srečanja tradicionalna.

Po zahvali gostiteljev vsem za sodelovanje in z obljubo, da bo organizacija na osnovi pridobljenih izkušenj na naslednjem srečanju še boljše, smo vsi skupaj zapeli pesem »Jugoslavijo«. In razšli smo se z čvrstno obljubo gostov, da bo naslednje srečanje v septembru prihodnje leto v Hrastniku.

STIPE PEŠIČ

Športno rekreacijsko tekmovalje med tozdi v pikadu

Najboljši iz servisnih dejavnosti

Po začrtanem programu komisije za šport in rekreacijo smo izpeljali v steklarni tudi posamično in ekipno tekmovalje med tozdi v pikadu.

Tekmovali so med malico in treba je povedati, da je bilo med delavci za tekmovalje dovolj zanimanja. Sodelovali so tekmovalci iz vseh proizvodnih tozdov ter iz tozda za vzdrževanje,

medtem ko se iz delovne skupnosti skupnih služb nihče ni odločil za sodelovanje. Nekateri tozdi so prijaviili celo več ekip. Med moškimi je sodelovalo 30 tekmovalcev, med ženskami pa jih je sodelovalo le pet.

Pri ženskah je bila najboljša Branka Gluhak pred Zvezdano Dangubič, medtem ko je zmagal pri moških An-

ton Mikša pred Antonom Rajherjem. V ekipni konkurenci so se tozdi zvrstili takole: 1. tozd Vzdrževanje 444 točk, 2. tozd Osnovna izdelava 396, 3. tozd Kristal 294 in 4. tozd Dodelava 234 točk.

Ekipe in posamezniki so prejeli za prva mesta pokale in za druga mesta diplome.

STIPE PEŠIČ

